

Gazeta de Mallorca

CRONICA SETMANAL CASOLANA

Arts y Lletres * Costums * Tráfec e Industria * Noticias * Anuncis y Reclams * de Ciutat y la Pagesia

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

IMPRENTA DEN JUSEP MIR.—Cadena de Cort-11.

Dirigiuhí sa correspondéncia y quesvuya més que s'ofereisca.
Demanauhi sa tarifa d'Anuncis y Reclams.

Ventatjes a n'és suscriptors.—Ja's sap: avuy en día, més ven qui més anuncia.

Primera anyada.—Núm. 5.

Palma * 2 de Maig * 1903

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Per tot Mallorca y dins Espanya: tres mesos:	1 PESSETA
Per fora Mallorca: al Estranjer:	1'50
Número corrent: 5 cèntims.—Estantis:	0'10

Libres mallorquins casi regalats.—Suplements gratis a n'és suscriptors.

Obres de Ramon Lull

Text original directament trelladat dels millors còdices més antics que romanen.

AQUESTA edició, comensada anys enrera per D. Jeroni Rosselló y continuada ara per un aplec de lúlistes mallorquins, se publica en bells volums in-4º, estampats ab lletra elseviriana e ilustrats ab prólecs y estudis bibliogràfics, notes y variants, lámimes y facsimils, per donar més cabal conexas de les principals obres autèntiques del gran mallorquí del sigle XIII.

Van publicats y estan en venda dos volums:

Libre del Gentil e los tres Savis: Libre de la primera e segona Intenció: Libre de Mil Frayverbis; amb prólec y glosari den M. Obrador y Bennassar: 1 vol. d'unes 700 págs. . . . 10 ptes.

Arbre de Filosofia d'Amor: Libres de Oració, de Dev, de Conxensa de Dev, del Es de Dev; ab prólec den Miquel Costa y Llobera, Pr.: 1 vol. de més de 500 págs. . . . 10 ptes.

N'hi ha exemplars en aquesta Administració, a ses principals llibrerías de Palma y a sa den Alv. Verdager, a Barcelona.

Aviat estarà llest y se posará en venda el Félix de les Maravelles del men; 2 toms en un vol., amb prólec bibliogràfic den M. Obrador.

Altres volums estan en preparació per publicarlos seguidament.

Reformes dins la Seu

II

PARLANT de sa nostra catedral mallorquina y de lo airosa y ben tanyada que sabéren dexarla aquells enginyosos mestres majors que dirigiren sa construcció, mos esposava En Gaudí, en franca conversa, una partida d'observacions trètes de s'estudi minucios que n'ha fet d'aquest bell monument, y qu'ara volriem dexá aquí reproduïdes amb tota exactitut, talment com de propia boca séua les sentírem.

—Tot monument (mos deya) sol tení una qualitat distintiva, característica, que mostra com a predominant demunt totes ses altres. Aquesta qualitat característica de la Seu mallorquina, es sa *proporcionalitat*, sa armònica correlació de dimensions, tant de dins com de fora.

Catedrals hi ha a Espanya y per altres nacions, que li dúen a n'aquesta de Palma grans ventatjes: unes en grandaria, altres en ornamentació y riquesa de conjunt y detalls. Pero ben poques son—tal volta ni una—que li pas al devant en belles y gentils proporcions, en airosa lleugeresa de línees y trossades.

Y es ben conexas y manifesta s'intenció des qui va idear aquesta Seu, de que brillás y resplendís tal mérit, per demunt tots quants d'altres en pogués tení. Per axò dexá tals com están es nirvis d'aquells arcs y sa curvatura d'aque-

lles voltes; a n'axò obeyex sa primor y altaria d'aquelles columnes, no engruxides a féxos, sino netament y de dalt a baix prismàtiques; per axò s'hi multiplicaren lluernes y finestrals abastament, perque aquell interior tengués tot quant d'espai y buit li era mester perque ferís la vista, abans que tot, aquella *proporcionalitat* armònica, mérit y distintiu principal d'aquex poema de pedra.

Ara bé: tal com romanía posteriorment s'interior de la Seu, y tal com l'hem trobat avuy en día, amb sos finestrals casi tots cegos, amb un retaulo major que no pot essé més impropy y desproporcionat allá on está, y amb aquell embalum disforjo del cò, de rònegues parets, qu'embascola sa nau major y l'interromp, dexantli a sa part d'abax un ample espai inútil, queda afollada y absolutament tirada a pèrdre sa característica de la Seu; s'armonia de proporcions, sa deguda correspondéncia entre s'altaria per un vent, y s'amplitut y fondaria per altre.

A respectarli com pertoca aquexa qualitat principal; a retornar s'interior de la Seu a sa trassa y fesomia que primitivament se li donava; a n'axò ha d'obeí y en tal criteri s'ha d'inspirá tota idea y projecte de reforma.

Res més llógic ni pertinent que comensá tal tasca allá metex per on comensá s'obra primitiva, per sa capella real; y anarla seguint avall-avall, fins a arribar a lo que malanadament ja no té adob ni cura.

Primé que tot, aclarí s'interior, escampantli y posant a degut grau sa llum que li pertoca; llevarli tota nosa y embalum y afegitó que li mancaba aire y espai; treure l'altá majó y l'ara, d'aquell enfony dins el qual romanen embegudes, escafides y nanes ses figures hieràtiques de celebrant, ministres y demés, que tres o quatre graons de presbiteri no basten a remuntá ni treure de devall aquell munt de fusta llavorada que les aplana y les embeu; acostá sa taula d'altar cap a n'és feèls, en forma que tots la puguen veure desde qualsevol endret de ses naus; desembarassá sa des mitx d'aquell *tancau* qu'ara la tuda y la estrangola; fé que surten ses salmodies y cantories litúrgiques d'un lloc més adequat, com será aquell que romanga entre s'altar y s'abside; presidint clerecia y poble, en tot acte solemne, son llegítim cap y Pastor, assegut en cadira bisbal, visible per tothom, en beneí o sermoná es feèls (l'iglesia militant), que no s'haurán d'empenye tampoc, ni ensistarse com ará, dins una gaya o redòl de sa nau, entre banes y columnes y barandes de ferro, per sentí qui los predica dalt sa trona... Y allá, en es fons de tot, a s'enlairada capella absidial (l'iglesia triunfant), un viu esclat de llum,—no colorida com sa des finestrals, a través de figures glorioses d'àngels y verges, d'apòstols y profetes, de mártirs y patríques,—sino blanca o polsimada d'or, reflectintse per tot cantells; claror xelestá y viva, que sia com a punt d'atracció a on convergesca sa mirada des creents; com si per endavant los dexás entre-

veure un resplendent ingrés o portelló de sa gloria eternal, d'on brolla y emana tota llum, com imatge y figura de veritat, de magestat y omnipoténcia.

Enforn d'aquesta idea y com a conseqüencies y derivacions d'ella, surgen y s'espliquen es detalls secundaris des projecte de reforma. Ni aquí tendriem prou espai per explicarlos tots, un a un, ni tampoc En Gaudí ha dita sa derrera paraula sobre s'execució des pla qu'ha de dú a terme.

—Quant comens un'obra (mos deya), no sé casi may, punt per punt, de quin modo l'acabaré. A lo milló, surt y ocorre un detall que vos fa esmená y modificá lo que pensáveu; s'ofereixen novells aspectes y menuderies d'un conjunt, qu'abans no vos havien preocupat, y vos empenyen a esmená lo que creyeu definitiu... Y axí, lo indispensable no consistex precisament en tenirho tot ben determinat, cosa per cosa, sino en tení ben concebut es pensament y pla essencial, d'on vos deriven y se resolén una derrera s'altra, totes ses condicions qu'hajau de satisfé, totes ses dificultats qu'hajau de véncer.

Lo que sura per demunt tot y s'hi perfila, dins es séu pla, es un mirament reflexiu a respectá y tení en conte es pensament y s'idea a on s'inspiraren es qui féren la Seu, tal com ella es, y subjectarho tot a n'aquella idea primitiva.

Y juntament amb aquex respecte escrupulós a no modificá ni capgirá capritxosament s'idea essencial d'aquell conjunt, s'hi dexa clarament entreveure sa resisténcia a valerse de medís posteriors, poc concordants o impropis. Un sol detall per mostra. Roman esclutit des projecte de reformá la Seu, axò d'emprá p'és finestrals que s'obrirán, es vidres de colors que s'industrialisme alemany més o manco artístic ha escampats desde Munich per tot el mon catòlic. Es vidres y ses imatges que'ls han de decorá, serán tots féts en casa, y provats y esmenats aquí metex a on han de serví, per poderlos comprová sa visualitat y s'efecte qu'en resulten.

Y encara per més feel y apropiada interpretació de figures y fesomies, ha fet En Gaudí estudis y observacions directes, ha preses *notes originals*, sobre aquest país metex, fotografiant téstes y cares y actituts, que creu pertinent atendre y tení en conte, per allunyá tota nota discordant y es més petit regust d'adaptació esmotlada o forastera.

Dins es vapor metex, quant repartía cap a Barcelona dimars passat, mos feya veure En Gaudí ses interessants proves fotogràfiques obtengudes; y les estojava tot satisfé, com a documents que li havien de serví, quant perfilás es dibuxos des finestrals de sa capella real, qu'és per on comensará s'obra de reforma.

Qui du fins a tal estrem es mirament, no es fácil que deix punts escapats en lo més important, y revela per altra banda una manera tan original com poc frequent d'entendre y dú endavant s'execució d'obres artístiques.

DE FORA-MALLORCA

Eleccions.—Propaganda a tirs.—Congrés de metjes.—Malalties sanitoses.—El Roghi mallorquí?

¿Y qu'en direm d'aquestes derrerres eleccions de diputats a Corts?

Aquí, a Mallorca, afortunadament se son fetes amb bon seny y quietut, y no hem hagut de llamentá desgavell ni avalots ni crits y renou ni sanc vessada.

Pero a moltes altres provincies no poden dí dos doblés de lo metex. Garrots y armes al aire, urnes trencades, presidents galtetjats, cops blaus, ossos romputs, alcaldes morts a guinavetades... Tot lo bastant y encara més, per acreditá sa capacitat espanyola y es punts que calsam d'educació política, per exerci aquest dret des sufragi universal y per donarnos legisladors y governants a noltros metexos.

¿Qu'en fariem de que es sistema fos es més bò del mon, si de tal manera mos ne servim y el posam en práctica?

Bò es un raó de tay fi, per afaitá una barba. Posaulo en mans d'un aprenent esburbat, de má fexuga..., y amb ell vos escorxa sa pell o vos degolla.

A Madrid no hi poren consentí en que es republicans hajen trèta sa llarga.

Y perque es Govern ha perdut, tot son inculpacions y quexes y desvèri, y es conservadors de sòca antiga ja volen menjar-se En Maura crúu.

Per cèrts polítcs, es país ha de votá sempre amb so Govern, o si no, es vot no val. Govern blanc, majoría blanca: Govern negre, majoría negra!... Axò tot sol,—no parlem de lo altre—ja basta y sobra per demostrá y fé veure a n'és més lloscós sa beneytura infantil y sa filassa d'aquexa gran farsa política que cad'any o dos se repeteix.

Molts son qui la sosténen, la defensen y fan com qui creurehi. Mos fan igual efecte qu'aquells qui aplaudexen un qui fa jocs de mans, després d'afinarli sa manganeta.

A s'esglesia anomenada *L'Oratoire*, des carré de Saint Honoré, tenguéren ses devotes parisénques un susto de mort, no fa molts de dies. Es temps que predicaven, un homo despará contra es feèls es sis tirs d'un revólver.

Quant l'haguéren agafat, resultá que s'arma estava carregada amb pólvora tota sola, y qu'aquell esburbat havia recorregut a n'aquest medi, per atreure s'atenció pública damunt ell y damunt una partida d'invents de que ningú may n'havía fet cas, y segons s'inventó, estaven destinats á tresmudá y capgirá s'humanitat de cap a pèus.

Com podeu pensá, aquell estrany *reclamista* ja es a sa loqueria.

¡Tants com n'hi ha de sa séua casta, y van a lloure!

Ja fa vuyt o deú dies que a Madrid está ple de metges forastés, des més eminentes y

sabuts d'Europa, venguts aposta per celebrà amb unió des companys espanyols, un gran Congrés de Medicina.

Avuy un, demà s'altre, ara un espanyol, ara un rus, tots fan discursos a té qui té.

No voldriem passà per antipatriotes; però tenim pò de que, trèt de quatre o cinc metges de Barcelona o Madrid, ets altres casi tots fassen un trist papé, en obri sa boca.

¿Voleu un botó per mostra? Idò escoltau es tema d'es discurs d'un metje de fama dins Espanya: «*Eenco de las publicaciones demográficas y similares, salidas a luz desde 1850, en el antiguo reino de Valencia.*»

¡Ja hi serán romasos embabayats, homos com En Mantegazza y En Brouardel, quant haurán sentit aquell cantet!

En tocarlos a ells alsà la veu, estarán empegats y no sabrán qu'han de dí, perque es metges nostros haurán agotat ja tots es punts més interessants.

* * *

Tants d'avènsos y perfeccionaments medicais mos arribarán a fé tornà boyets, y no sabrem per on hem de prende.

Ara resulta que hi ha una partida de malalties sanitoses y molt bones p'es còs, que n'impedexen moltes d'altres, y a n'és qui ténen sa fortuna de patirles los allarguen la vida.

Entre tan higièniques malures, s'hi contenen sa gota, es rèuma y sa pruaga. Metges que no tenien feynes més precises, han observat y diuen qu'és gotosos y es qui patexen dolò reumàtic, se troben en favorables condicions per no agafà altres malalties; sa sanc los circula millò, y dins ella no hi poden viure certs microbis; conserven fins a sa derrera edat sa forsa de cervell y casi están segurs de morí de veyesa.

Certes malalties de cò se curen a forsa de tossí; de modo que qui millò s'en pot curà, es aquell qui tenga rugay o cadarn, de cap a cap d'any, o una bronquitis crònica. Es tossí sovint, activa sa circulació de sa sanc y reviva es cò, que d'altra manera no funcionaria.

Aviat, a n'aquest pas y per tal camí, encara vendrà dia en que véurem lo qu'abans era una flastomia o una maldició, convertit amb afalagadura. Y en trobà amic o parent o conegut, l'haurem d'escometre o saludà amb un amable «¡mal ayre a tú!» o amb un afectuós «¡mal te toc gota!»

* * *

¡Mirau que u es xerrim sa gent y afectada de portà gazetes!

¿Creureu qu'ara n'hi ha qui diuen qu'El Roghi, aquell subjecte que fa la guerra a n'el Rey moro, es un tal Jaume Roig, que, anys enrera, feya de cordé dins es vall y que essent un bergantell de 14 o 15 anys tocà soleta cap a Algé, a cercà fortuna, y més tart se fé endins, logrant amb el temps conquistarse grans amistats y moltes simpaties entre es moratons?

No digueu, que si aquesta fos vera, y En Roig guanyás es plet a n'el Sultán, no seria poca honra per Mallorca, veure *nada menos!* coronat emperadó des moros un paisà nostros, antic *cordero en el valle*, per més senyes.

¡Llavò sí que tendriem bo amb sos moretons, y en menjariem de dátils confitats!

Tradicions populars mallorquines

Es Pastor de sa Llepassa

Sa Llepassa es un lloch molt antich de sa marina de Lluchmajor.

Se conta qu'en aquells temps que's moros venien tan sovint y feyen tant de maig, una vegada a sa Llepassa es pastor era totsol, que formatjava, y se'n hi presenten un escabotell de moros, ben pèus alts.

¡No vos dich res si'n feren de lulea com

el veren totsol, ben segurs de que no los escaparia!

—¡Hala!... ¡anem ab noltros! li digueren. Es pastor era ca vey, y no l'espantava un retgiment de soldats.

No demostrá qu'estigués gens retgirat, y, es més fresch del mon, los diu:

—Dexaume acabar de formatjar. Llavò encalentirem sa llet, que me pareix que'n deveu esser afectats; en menjareu fins que n'hi haja, y llavò ja mos n'anirem.

A n'és moros aquella sortida los vengué molt de nou, y no los desagradá sa proposta.

Per paga n'eran ben llépols de llet.

—¡Vaja idò... ¡espedeix! digueren tots.

—Será una grapada, diu es pastor.

Al punt tengué ses fogasses llestes.

Posa sa caldera de sa llet demunt es fogons, y diu a n'és moros:

—¡Hala si hi feys foch y si bull prest!

Ja'u crech que n'hi feren!

Com comensaren a veure que sa llet ja alsava bambolles, tots s'arrotlaren a sa caldera, cridant:

—¡Ja bull! ¡ja bull! ¡Hala, pastor!

Es pastor s'hi arramba ab una escudella ben gran, y de cop descuyt y més falaguer qu'una centella, *zas zas!* se posa a firarlos escudellades d'aquella llet bullenta per sa cara, y no se donava raó a ses mans.

Com sa llet bullenta crema y bofega una cosa d'horror, ja'u crech que aquells moros romangueren ab sa cara tota bofegada y més de mitx cegos; y trobaren es portal ben enfora, donantho a ses cames, fogint axí com pogueren.

Es pastor los acompanyá un bon tros, a pedrades.

Y estigueren molts d'anys a tornarnhi de moros devers sa Llepassa.

* * *

S'Oguer de sa Llepassa (1)

Aquests guardians de sa Llepassa pareix qu'anavan uys espolsats ferm.

Se conta un altre pas d'un oguer que hi havia, que no us fassau contes que no'u sia gustós y que no valga sa barba d'un soldat.

Idò diuen qu'una vegada l'homo tenia ses egos dins un sementer; y, com se'n tem, se veu enrevoltat de quatre o cinch moracos, per l'estil d'aquells que Sent Jaume té baix de ses potes des seu cavall.

S'escomesa que li feren es polissons, va esser:

—¡Hala! ¡anem ab noltros!

—¡Anem! diu s'oguer tot rabent.

Y ja son partits cap a mar, y no se'n podien avenir aquells, de que l'haguessen tengut tan bo dé ginyar.

—Escoltau, diu s'oguer, com hagueren caminades una xixantena de passes. ¿Sabbeu qu'havía pensat?... Que mos ne podríem anar colcant.

—Y com? diuen es moros.

—Demunt ses egos, diu ell.

—Y ¿que son colcadores?

—¡No han d'esser!... ¡Com a xotets!

Es moros qu'anassen cansats, que'ls hagüés agafat puput, que fossen poch caminants, fos lo que fos, se posen demunt un' ego perhom.

—¿Y que deys ver que no alsen es cul qualche pich? deyen com s'hi posaven.

—No hi ha que tenir ansia, diu, s'oguer.

Però no res: per que vos fuge sa mica de rezel que pogueu tenir, ¿sabbeu que farem?

Jo vos feraré ses cames ab una corda que pas per devall sa panxa de s'animal, y axí per be que boveig y esperoneig, may vos porá tomar. ¡Ja sería'l dimoni si vos tomava!

Es moros trobaren qu'havía tenguda bona idea, y se dexaren fermar ab tota sa llealtat del mon.

S'oguer derrera ses egos sempre feya corda, y a les hores en duya sis o set bras-

(1) La'm contaren mos amichs corals, D.ª Maria Antonia y D. Francesch Salvá, de sa Llepassa, que'u sentiren contar com eran petits; lo meteix que s'anterior.

ses, y li yaren caure com un bunyol dins la mel.

¿Que me'n direu? Ell com los tengué fermats, ja es partit a donar garrotades a n'aquelles egos, y garrotades y més garrotades, però tan a ferir com sabia y ab tota sa forsa.

Com elles se sentiren aquelles pessigoyes, arrancan de quatres, y bones alsades de cul, y empinades, y llongos de costat, y de d'allá, tant com en podien trèure, per dins mates, per dalt timbes, per aquella malapetja del dimoni.

A n'és moros ab ses primeres satsades ja los veren cames al ayre y ab so cos penjant p'es mitx de ses cames de ses egos, y bones sondroyades, y *tupa-tatup* ab so cap per dins ses mates, revells y romaguers, y per dalt timbes y sobams.

Y sa corda que no se rompía ni se desfeya, perque era ben revenguda y s'oguer havia fermat fort.

Y ses egos de d'allá, y ells bones carbassotades, y cops blaus, y arregussades de pell, y braverols, y trenchs, y sanch per llarch.

Sobre tot, com foren devers es sementer de *na Forana*, sa corda s'arribá a desfer o se va rompre.

Es moros, més de mitx morts, axí com pogueren, s'axicaren flastomant y renegant. Troban un cocó al raset d'aygo, se rentan ses ferides y les s'embenen una mica.

Aquest cocó per axò encara se diu es *cocó des moro*.

Fentse trons de s'oguer, que ja no sabien per hont parava, maleint s'hora que s'ereren dexats fermar, rancatjant rancatjant y de la banda de la banda, collaren cap a sa galiota, y ja fonch ben vespre com hey varen esser.

Allò se va sonar entre's moros, y ab aquests passos des pastor y de s'oguer, s'escalivaren per molts d'anys, y se'n guardavan com de caure d'acostarshi gens devers sa Llepassa.

Antoni M.ª ALCOVER Pre.

Lo Claveller

IMITACIO DE LES CANSONS POPULARS MALLORQUINES (*)

¿Cançonetes voleu vos?

Cançonetes jo no'n sé...

¡No vos enutjeu, mon bé;

no més per agradarvós,

cançonetes vos faré!

Un cas eus vatx a contar

qu'en nostre temps s'es seguit:

es un cas que fa plorar

a n'el qui hi gosa pensar

y ne té lo cor ferit.

Garrida n'era, garrida

una jove com les flors;

¡si ho era rossa y polida!

casi tant com vos, ma vida,

que teniu presos los cors!

Sos ulls eran dues mores,

sos cabells eran d'or fi,

sa blancor la del jasmí,

ses colors encisadores

com la rosa al demati.

Los fadrins de l'encontrada

tots li daven qualche ullada,

molts li deyan ses amors;

¡si ho era ben festetjada!

amor meu, casi com vos.

(*) Aquexa bella composició des nostros anyorat mestre y amic, va inclosa en es seu tomet de *Poesies* recentment publicat.—Aquí teniu *Lo Claveller* (diu En Costa en es prólec) poesia feta imitant les cançons populars mallorquines: consideraula atentament, que bé s'ho mereix, y es ben segur que hi trobareu aquella gracia delicada y afalagadora, aquell tò familiar y esquisit, que constituïan el secret del autor, perque eren el seu cor meteix.

Com vos, lo meu be estimat, tenia la joveneta un claveller ufanat: qualcú per una branqueta mitja vida hauria dat.

Cada vespre en ferse nit, baix la finestra's posava, y lo claveller regava, el bergantell més garrit qu'en la vila's passetjava.

—Amor, deya, no voldria que'm donásseu may guerrer; lo meu cor esclataria si'n vés un que qualche dia regás aquest claveller.

Jo no n'he gosat cullir ni una flor, ni una fulla; me basta l'olor sentir y l'esperança tenir de cullirne quant Deu vulla.

Quant Deu vulla, ramellet, ¡ab quin pler vos culliré! No vullau darne guerré; qu'en dia que jo ho veuré trobarán lo meu còs fret.

—Lo claveller es per vos, la jove li responia; en dia que d'altri fos, ne perdria ses olós y ses fulles secaria.—

Y lo bergantell garrit ab més amor s'abrasava. Y com se feya de nit a regá'l clavellé anava cada vespre ab més delit.

Vengué qu'un galant senyor va veure aquell claveller, y enamorat de s'olor, volgué que fos la millor joya de tot son verger.

Y la jove enamorada, lo seu coret malmenant, escoltá'l senyor galant, y consentí a ser robada a n'el qui l'amava tant.

Y lo claveller polít, trasplantat a l'estern lloch y d'altra terra nodrit, ses olors perdé a poch poch y quedá groch y pancit.

Y baix d'aquella finestra, aont pompós era nat lo claveller tan regat, hi varen trobar un vespre lo còs fret de s'estimat.

Ay amor! ay amor mia! ¡si'm donau guerrer a mí, claveller de galania, jo tendré la malaltia de que l'altre's va morí!

Cançonetes voleu vos? cançonetes ja teniu; l'amor me té tan catiu, que sols per agradarvós de mort tornaria viu!

Thomas FORTEZA

Himne Matinal

A punta d'auba, en aquella hora en que'ls nostros somnis son consemblants a la dolsa pau del mati, y la pau dolsa del mati talment sembla un bell somni, l'auba parlava y les campanes li responien.

Ella deya: Bell es el nom d'Adonai.—

Responien elles: Maria es l'estel de l'auba.

Ella deya: L'aucell cantant y l'arbre remorós diuen el nom de Deu.—Elles responien: Encens, prevere y orga acordement diuen per tres vegades el sant nom de Maria.

Ella deya: Les ones que's desperten y el vent qui manca y se condorm, diuen el nom

de Deu.—Elles responien: Sa naueta en dressa el mariner, y la donzella sos ulls blaus, cap a Maria, estel de l'aua.

Ella deya: El mon, alberch del home, ple está del nom de Deu.—Elles responien: El temple sant, casal de Deu, ple está del sant nom de Maria.

Ella tornava dir: Bell es el nom de Deu.—Elles responien: Maria es l'estel de l'aua.

Y l'aua omplia de clarejants colors les boques sonants de les campanes; y les campanes espargien ses veus sonants per demunt les colorides claredats de l'aua.

Y auba y campanes, acompassant ses veus, entonaven xelestes son hymne matinal.—¡Cantem sèt vegades dolsament los noms de Jesús y de Maria!

M. MILÀ

LLIBRES REBUTS

LIBRO DEL AMIGO Y DEL AMADO... del B. Raimundo Lulio; trad. en lengua española por un devoto del Santo, con una introducción de D. Miguel Mir, de la R. Academia Española.—Madrid, Calleja ed.—1903.—1 vol. en petit 8º, de 189 pág.

Aquex llibret es una reimpressió, un poc corregida, de sa edició mallorquina anònima de 1749, y li ha posada una bréu introducció es nostre amic y compatriota D. Miquel Mir, acadèmic bibliotecari de la Espanyola; afegintli unes notes bibliogràfiques des nostre company de redacció, En M. Obrador, sobre es manuscrits originals que romanen, y ses traduccions y edicions que s'han fetes y publicades d'aquest llibre.

Forma part es tomet de sa colecció *Joyas del Cristiano* que a Madrid publica s'editor Calleja; y com a edició econòmica devota de ses que s'usen avuy en dia, no hi ha res que di. Lo qu'es de planye, tractantse d'una de ses més belles e interessants obres lullianes, es que a fora Mallorca mos hajen de prendre ventatja a publicarne traduccions, mentres roman encara inèdit es text original primitiu d'aquella joya mística y literaria, tal com sortí de sa ploma del immortal mestre.

Qualque dia será bon dia; y segons noticies, no mos torbarem tant com mos som torbats a veure publicada una edició des text original de *l'Amic e l'Amat*, qu'es lullistes anyoren y desitjen.

VARONES ILUSTRES DE FELANIG Y Escritores felanigenses, por Miguel Bordo y Oliver, archivero municipal.—Felanig, impr. de Reus, 1903.—1 vol. en 8º, de 140 pág.

Recopilació biogràfica feta amb bona intenció y propòsit qu'es molt d'alabà, tota vegada que s'inspira en so sentiment d'amor a ses coses propies y a ses glorioses recordances de sa terra nadiva.

Es jove arxivé de Felanig s'es servit des materials que p'es seu trabay de selecció li oferien ses obres d'En Bover y d'altres historiadors mallorquins, com y també des documents qu'ha replegats y coleccionats, conrant ses seues aficions històriques.

Si aquestes li duren, fácil li será més enviant completà y rebli aquexa primerenca colecció, afegintli altres noms y noticies qu'ara s'hi troben a falta, y no olvidant qu'es valor y s'importancia de tals trabays y estudis, dependexen principalment de sa depuració crítica que s'autor sapia emprà, amb uyada imparcial y escrupulosa.

Cada ciutat y vila hauria de tení un imitador de s'arxivé de Felanig; ja que amb aquests materials y estudis d'historia local se presta bona ajuda y s'aplana es camí a n'es qui emprenguen obres històriques de major amplitud y més llarga volada.

Fuyes y Brots

d'Historia mallorquina

1380.—Maig, 4.—Solemnes festes en tota la ciutat, per motiu del matrimoni de l'infant En Juan, fill major del Rey En Pere IV, ab Na Matèua, filla del comte d'Armenia y neboda del Rey de Fransa.

1385.—Maig, 9.—Resolgué la Universitat posà un rellotge nou, amb campana, dalt sa torre que un any abans havia comprada aposta.—Es meteix dia y any, penjàren dos catius, acusats de grossos delictes: a un li tayaren abans es puny, y a s'altre l'assotaren.

1387.—Maig, 26.—Manà el Rey En Pere IV a un jueu de Mallorca anomenat Jeuda Cresques, que li trassàs y dibuxàs un mapa-mundi. Dos anys després li fé donà per aquell trabay 60 lliures 8 sous, y regalà aquell mapa a n'el Rey de Fransa.

1396.—Maig, 23.—Arribà sa noticia de que el Rey En Joan, l'amador de gentilesa, era mort, de mort repentina, dia 19, en el lloc de Fuxá, tornant d'una cassada.—Dia 29 y 30 li feren solemnes funerals a sa capella del palau de la Almudaina, que s'ompli de gran gentada, cavallers, ciutadans y mercaders. També hi havia pagesos vestits de canyom de sac, en senyal de dol.

1408.—Maig, 19.—Per essè arribades noves de que a Moreria armaven un estol de vaxells per vení contra Mallorca, ordenà l'Universitat que fossen adobades y reforçades ses murades de la Ciutat. Amb aquestes obres s'hi gastaren 17.000 florins. Poc després, unes naus de moros tractaren d'evahí Andraig; pero los feren cara es valents andritxols, encalsaren aquelles naus, mar endins, y les feren fugi, a tota vela.

1463.—Maig, 9.—Ordenà l'senyor Rey que ls escrivans y notaris del Real Patrimoni haguessen de tení substituïts a ses viles, per estendre ses escriptures de compres y vendes subjectes a alou real; a fi de que es pagesos no haguessen de vení a Ciutat y fé despesa per tal motiu: y qui no u fés axí, pagaria 500 florins de multa.

1505.—Maig, 17.—Se calà foc a l'esglesia de Sineu, y tot cremà, fora sa custodia, que trobaren sencera, dins la sacristia.

CRONICA CIUTADANA

Diputats novells.—Tot los sia enhorabona a D. Toni Maura, es Marqués de la Torre, es comtes de Sallent y de San Simón y D. Alexandro Rosselló, que son sortits triufants, y a ses futures Cortes han de representá Mallorca.

Si d'ells tots sols dependis, no podriem esperarne sino bé, d'allà dalt, y totes mos sortirien avengudes.

De tots modos, es cinc diputats nous ténen per noltros una qualitat molt bona y preferent: son mallorquins; no son venguts de fora casa.

No pòden dí tant altres provincies. També s'es constituïda, a la fi, sa Diputació Provincial.

N'es romàs elegit President D. Pep Socies y Gradolí, y Vice-president de sa Comissió Provincial D. Toni Barceló.

Ahí metex comensàren sa tasca. Que sia per bé, y Deu los dó acert en tot quant fassen y resolguen.

Al cel lo vejem.—Mos ha dexat, y s'en pujà a gosar de milló vida un bon amic y bon ciutadà: D. Perico M. Granada.

Dilluns passat l'enterraren. Era bella persona, de tracte simpátic y amant; considerat y estimat de tothom qui'l tractava.

A tota sa familia l'acompanyam amb el sentiment.

Fires y Festes.—Sa comissió va freda, es botigués van frets, y es gremis no hi van gayre calents en so projecte de celebrarne, aquest estiu vinent.

Sembla qu'es parlarne no més, fa badayera y qu'es metexos qu'haurien de prendre es capdevent ja diuen:

—Siu dexàssem anà per un altr'any...

Notes industrials

De sa sastreria Ferrer y Mir (costa de Sant Domingo, n.º 4) hem rebuda una elegant tarjeta fentmos present que ja han rebut tot es surtit de robes per sa estació de Primavera y Estiu.—Es casa de confiança, que servex bé, a bon preu.

D. Juan Montaner, propietari des gran y acreditat establiment de sastreria, panyos y roba blanca des carré des Sindicat (Capelleria) també mos participa sa rebuda d'abundant y triat género per sa metexa estació.—Sa acreditada casa Montaner es prou y massa coneguda; tant que recomanarla es per demés.

Finalment D. Bartomeu Gumbau y Fiys (S. en C.) des carré des Bastaxos y d'Escursach (devan es Banc d'Espanya) també han tenguda s'atenció d'oferirnos es surtit de gèneros d'estiu y es seus tallers de sastreria.—Conexem s'establiment, sabem qu'es bõ, y es qui s'en son servits n'han romasos contents y disposats a tornarhi.

Gazeta Relligiosa

Sants y festes de la setmana entrant

Avuy dissapte: S. Atanasi bisbe y St. Ambrós.

—Festa nacional espanyola des 2 de Maig.

Demà DIUMENGE 3: El Patrocini de S. Jusèp y sa trobaya de la Santa Creu. (Festa a s'oratori de La Creu, de Porreres.)

Dilluns 4: Sta. Mònica vda.—(Quart crexent.)

Dimars 5: S. Pio V papa y sa conversió de St. Agustí.

Dimecres 6: S. JUAN ANTE-PORTAM-LATINAM, patró d'els impressors: (per axò l'estampen en es calendaris amb lletres majuscles.)

Dijous 7: S. Estanislau bisbe y St. August mr. Divenres 8: L'aparició de S. Miquel arcàngel. Dissapte 9: S. Gregori Nacienceno bisbe y dr.

Aquesta setmana torna essè cossera. (*)

Coranthores

Avuy 2, seguexen, y demà 3, acaben, a la Concepció, a n'el Sant Crist del Nogué.

Dies 2, 3 y 4, a Sta. Catalina de Sena, a la Mare de Deu del Roser.

Dies 3, 4 y 5, a Santa Magdalena, a la Beata Catalina Thomàs, valldemossina.

Dies 6, 7 y 8, a St. Miquel, a l'aparició del sant Arcàngel titular.

Dies 8, 9 y 10, a St. Felip Neri, a la Mare de Deu de la Divina Amor.

Altres funcions

A totes ses parroquies y convents s'hi fan desde dia 1 y seguexen durant tot aquest mes de Maig ses populars y concorregudes funcions des mes de Maria.

Demà dia 3, ses devocions acostumades de primer diumenge de mes.

De la PAGESIA

Soller, 29.—Per diumenge dia ro des mes qui vé, se prepara en aquesta vila sa festa anyal de la Victoria, que tanta gent mos du de fora terme y fa anà tot es poble en revolt.

No hi faltará enguany cap grà a sa dobla, com solen dí. Solemnidat relligiosa, batalla de moros y cristians en es port, es capitá Angelats y ses valentes dones: focs artificials, y com a novedat, una traca a la valenciana.

Es d'esperá sa venguda de molts de forastés: sobre tot ara que tan bona avinentesa ténen amb so Gran Hotel Marina, que fá poc s'es ubert y que los ofereix bon servey y agradable estatge.

A vos n'escriviur quatre mots, de com será anada sa festa.—C.

(*) Alguns subscriptors ciutadans, poc avesats a n'es termes y mots antics de la pagesia, mos han demanat que vol dí axò de setmana cossera.—Aquesta paraula cossera vé de sa latina *cursoria*, derivada de *currere, cursum* (corre:—per axò allà on corren o fan ses *corregudes* li deim *cós*); y axí "setmana cossera" significa aquella qu'es carretés y traginés poden corre y traginà y fé feyna, de dilluns a dissapte, sense haverse d'aturá ni perde cap jornal d'entre setmana, per raó de festa colenda. Vet'aquí perque setmana cossera val tant com dí setmana sense cap dia festiu o d'anà a missa, de diumenge a diumenge.

Correspondencia Administrativa

Un subscriptor pagès mos pregunta per escrit (y qualcun de ciutadà mos ho ha preguntat també de paraula) com axí sa subscripció a sa GAZETA los vé a sorti cada trimestre una mica més cara que si la compraven cada dissapte a lloure.

Es motiu d'axò es ben bõ de veure. Demunt aquells qui l'han de comprá setmanalment, es subscriptors hi ténen quatre ventatges: 1.º La reben a ca'seua, per correu o repartidó.—2.º Tendrán y rebrán gratis es suplementos y números extraordinaris que feym contes de publicá.—3.º Ténen dret a s'inserció d'un anunci de franc y per una sola vegada, a sa 4.ª plana, suscritguense dins es primé trimestre.—Y 4.ª Pòden adquiri a preu casi regalat tots y qualsevol des llibres que ls oferim a cada número; y amb un parey no més que los convinga comprarne a tan rebaxat y módic preu, sa subscripció trimestral los vé a sorti de franc.—Y vat'aquí esplicat es cas.

Ara lo que mos toca, ja que hi som, es demanà a n'es subscriptors d'aquesta GAZETA, que dispensen si qualque pic l'han rebuda amb retard, per mal servey de repartidós fòtjes y pererosos, que mos han fet quedá malament, y per axò los hem donats es despatxos y n'hem cercats d'altres més corrents y puntuals, que mos han promés fé bona feyna. Per paga, amb aquesta embafada de periódics novells que hi haguè aquest mes passat, hey anaven molt accassats es repartidós bons y pràctics, y no n'hi havia per qui'n volia.

Procurarem que d'ara endevant es nostros subscriptors estiguen ben servits y no hajen de tení motiu de quèxa.

Llibres mallorquins

icasi regalats!

L'han ben aprofitada molts de subscriptors afectats de sa nostra literatura, a s'avinentesa que los varem oferi aquest mes passat, d'adquiri bons llibres mallorquins a uns preus tan reduïts, que may eren estats tan ventajosos com ara.—Posauhi esment, y judicau vltros metexos.

D'aquí y de per fora Mallorca mos n'han fetal demanadissa des llibres anunciats, que d'alguns (com de s'Historia de la Casa Real de Mallorca) ja no'n roman ni un exemplar. Altres se son fets avall ferm, y ja los comensa a cremá des vert sa candela.

En vista d'axò, y desitjosos de seguir facilitant s'adquisició y lectura de bons llibres mallorquins, hem cercat y lograt aumentá encara més sa llista de títols; y axí ampliam y repetim en benefici vostro sa siguent oferta:

Tots es qui sien subscriptors de sa GAZETA DE MALLORCA o s'hi suscriguen durant aquest mes de Maig, poden adquiri a sa nostra Administració exemplars des llibres qui seguexen:

	Pessètes.
Poesies en mallorquí popular, per P. d'Alcántara Penya.—1 tom de 495 pág. amb retrato de s'autor, fotogravat	1
CUENTOS MALLORQUINS, des metex autor: 1 vol. de 289 pág.	0'75
RECORTS Y ESPERANCES, des metex autor: 1 vol. de 154 pág.	1
Lo JOGLAR DE MALLORCA, per Jeroni Rosselló: 1 vol. de 406 pág. amb traducció castellana	2
POETAS BALEARIS (siglos XVI y XVII) publicats per Jeroni Rosselló: 1 vol. de 396 pág.	1
POETES BALEARIS (sigle XIX) publicats p'el metex: 1 vol. de 662 pág.	1
RIMAS VARIAS de D. T. Aguiló: 3 vol. 8º.	2
EN JUANOT COLOM: discurs historic per J. M.º Quadrado: 1 quad. de 24 pág.	0'15
RONDAYA DE RONDAYAS, en mallorquí, per don Tomás Aguiló y Cortés, (4.ª impressió): 1 quadernet de 32 pág.	0'10
BIBLIOTECA de Escritores Balears, per Joaquín M.º Bover: 2 toms en un vol. de 600 y 695 pág.	7'50
NUMISMÁTICA BALEAR, per Alv. Campaner: 1 vol. de 360 pág. (amb lám.).	5
ALBUM ARTÍSTICO DE MALLORCA: colecció fotogràfic. publ. per Bart. Ferrá y J. Virenque: 1 vol. de 50 fotografies directes y 80 pág. de text.	30
NOTICIAS HISTÓRICO-TOPOGRÁFICAS de la Isla de Mallorca, per J. M.º Bover: 1 vol. de 402 pág.	0'50
POESIES de D. J. Lluís Pons y Gallarza: 1 vol. de 156 pág.	1
EL TROVADOR MALLORQUÍN: poesies de don J. Taronjí Pre.: 1 vol. de X-552 pág.	1'50
ESCENAS BALEARIS, per A. Frates: 1 volum de 331 pág., contenint ses tres noveletes <i>Los dos amores</i> , <i>Un destajo a media noche</i> y <i>Las mejoras</i> , que si bé escrites en castellà, per argument y color mallorquetjen ferm.	0'60
GÉMINIS, noveleta des metex autor, tant o més mallorquina que ses abans anotades: 1 tomet de 276 pág., estampat amb lletra elseviriana.	0'30
OBRAS CRÍTICAS de Guillermo Forteza, (tom I, únic publicat): 1 tomet com s'anterior, de 335 pág.	0'30
OBRAS de JOVELLANOS, referents a Mallorca (descripció des castell de Bellver, etc.): 1 tomet com es dos anteriors.	0'30
Aquests tres toms, tots tres pleguts.	0'60
ALMANACS humorísticos del Surraçossano, publicats durant es anys 1870 a 1873: (molt escassos y cercats) cadascun.	0'25
¿Que més voleu? ¿Hanrien eregut may veure tal baratura de llibres, a tan ventatjós preu?...	
A s'Administració de sa GAZETA DE MALLORCA los podeu adquirir, si hi sou a temps, abans d'acabá aquest mes de Maig.	
Amb tal rebaxa, sa subscripció (1 pesseta per trimestre) vos vé a sorti de franc.	

RELOTJERIA DEN GUIEM

KRUG CARRÉ DEN COLÓN, 40 Y 44.—PALMA DE

MALLORCA. Hermós surtit de rellotjes de butxaca y

de paret. Compostures a preus económicos. Es re-

llojtes son tots de classe superió y d'ells se pot dí en

veritat que donen les dotze.

FERRO-CARRILS DE MALLORCA

Servey de trens de passatgers

De Palma a Manacor y Felanitx: a les 7:40 des matí; a les 2 y a les 6:25 des capvespre.
De Palma a Sa Pobla: 7:40 dematí; 2:30 y 6:25 de capvespre.
De Manacor a Palma: 4 y 6:30 dematí, y 5:15 de capvespre.
De Manacor a Felanitx y Sa Pobla: 6:30 dematí y 5:15 de capvespre.
De Felanitx a Palma, Manacor y Sa Pobla: 6:40 dematí; 12:15 y 5:25 de capvespre.
De Sa Pobla a Palma, Manacor y Felanitx: 6:55 dematí; 1 y 5:25 de capvespre.

CORRÈUS AL INTERIOR

Surten cada dia en diligencia, per casi totes ses viles aon no hi passa es tren, devés les 2 des capvespre. Arriben a ciutat entre 7 y 8 des mati.

VAPORS-CORRÈUS

Partexen de Palma

A Barcelona: dimars, dijous y divenres: a les 6 de capvespre (directes) y diumenges a les 5 id. (via d'Alcudia).
A Valencia: dimecres a les 9 de mati.
A Alicante: dissapte a les 6 de capvespre.
A Ervissa: dilluns a les 10 demati, dimecres a les 9 id. y dissapte a les 6 de capvespre.
A Mahó: dimars a les 6 de capvespre (directe) y dimecres a les 2 id. (via Alcudia).

Arriben a Palma

De Barcelona: dilluns, dimecres y dissapte, a les 7 de mati (directe) y dijous a les 9 id. (via d'Alcudia).
De Valencia: divenres a les 10 demati.
D'Alicant: dimars a les 6 demati.
D'Ervissa: dimars a les 6 demati; dijous a les 2 de capvespre y divenres a les 9 de mati.
De Mahó: dilluns a les 9 de mati (via d'Alcudia) y dimars a les 6 de mati (directe).

TRAMVIA DE PALMA A PORTO-PI

De sa Plassa den Coll y de la Glorieta, desde les 5 y mitja des mati fins a les 9 des vespre, surt un cotxo cada 15 minuts.
De Porto-Pi a Ciutat, de les 5 des mati fins a les 8:50 des vespre partexen dos cotxos cada 15 minuts.
Tot es trajecte: 25 cént. Al Terreno, 15 id. A Sta. Catalina, 10 id. Entre estacions, 10 id.

SERVICI TELEGRÁFIC PROVINCIAL

Estació uberta a totes hores: sa de Palma no més.
Estacions ubertes de dia: Mahó, Ciutadella, Ervissa y Sóller.
De servici limitat (9 a 12 mati y 2 a 7 capvespre): Alcudia, Artá, Felanitx, Inca, Manacor, Andraig, Sóller y sa d'Alaor (Menorca).
Semáforo: Bajoli (Menorca).

GRAN TALLER D'ESCLTURA RELIGIOSA
DEN **JUSEP QUIXAL**
Villarrol, 50.—BARCELONA.
Especialitat en imatges de fusta per esglésies. En aquest acreditat taller se trabaja indistintament es bronzo, es marbre, sa pedra y sa fusta, construinte estatuaría monumental, tot de bon gust artistic y en condicions molt ventajoses. S'envien notes de preus, presupuestos y dibuxos gratis.—Ventes en gros y a la menuda.
LA CASA SOLICITA REPRESENTANTS

La Roqueta
FÁBRICA DE CERÁMICA ARTÍSTICA
qu'ha feta conéixer sa
MAYÓLICA MALLORQUINA DE LLAMBREISS METÁLICS

S'hi fan reproduccions de qualsevols exemplars d'algun mérit y bellesa que se troben en aquesta illa; lo metex que objectes decoratius d'esquisit gust: columnes, jéros y tésts per flors, jardineres, bustos moderns y variades figures modernistes.
Admet encàrrecs per fé anuncis de ratjoles, decoració de frontis, fatxadés y habitacions, y tot lo demés que correspon a n'aquest ram.
Tenda y despatx de LA ROQUETA
Carrer de Sant Miquel, n.º 27 y 29
FÁBRICA: a Son Espanyolet

Mapes de Mallorca

en trobareu a sa tenda den Mir (Administració de sa GAZETA)—Cadena de Cort, núm. 11.

TINTES de copí y d'escriure de ses fábricas més acreditades.—Cadena de Cort, núm. 11.—Tenda.

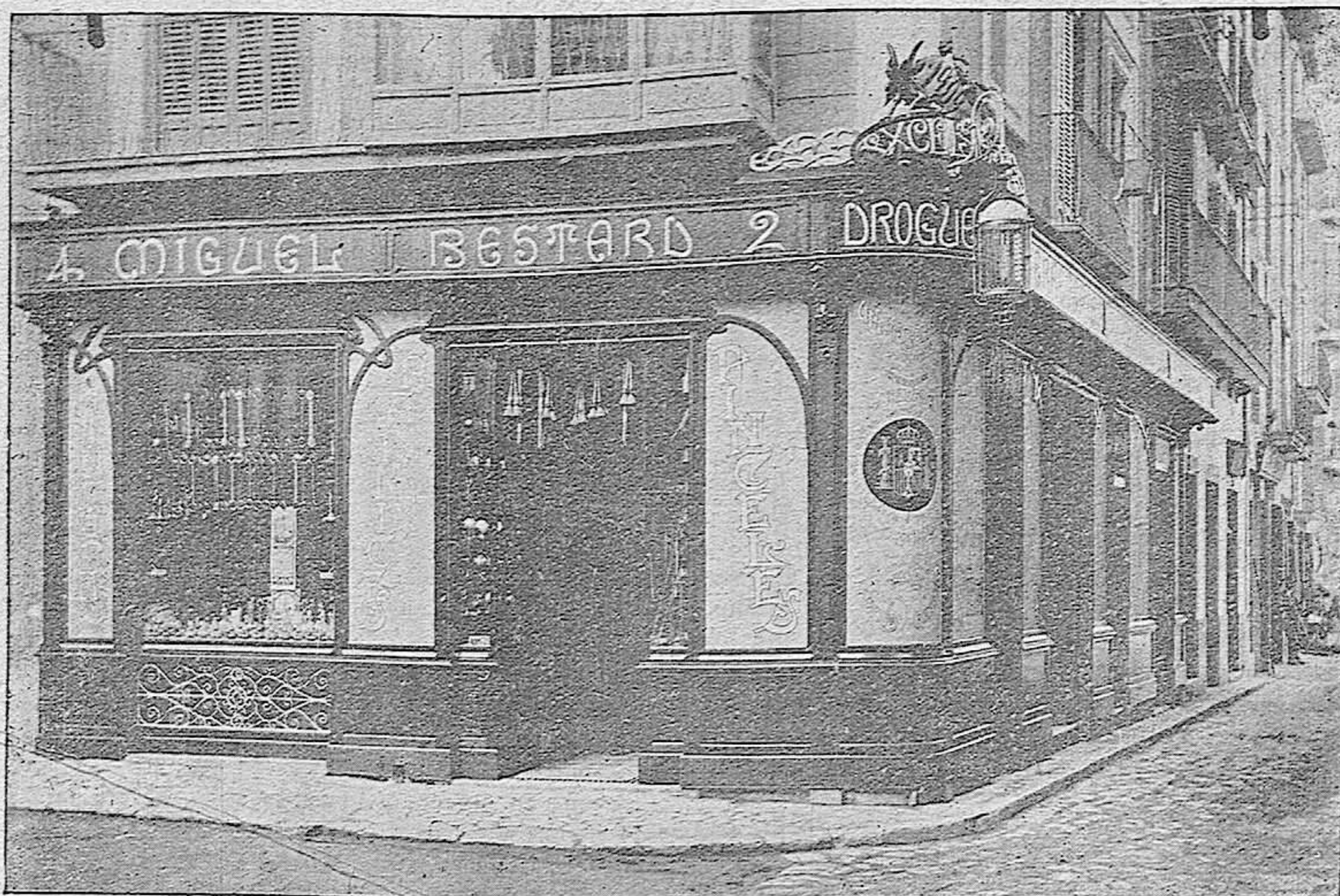
DIDA bona y sana: N'hi ha una, de Lluchmajor, de 25 anys, primé infant, llét de 15 dies, que desitja trobá una bona casa dins Ciutat, per ferhi didatge.— Informarán en aquesta Administració.

Per dibux hi ha quaderns y originals de tota casta, den Calame, Julián, Carot, Maurin, Pelfort, Umbert y altres autors de molta anomenada, a sa tenda den Mir, Cadena de Cort, n.º 11.

Llibres Lulians

manuscrits o estampats: com més antics millós.—Tots es qui'n tenguen y s'en vulguen desfé, que los duguen en aquesta Administració de sa GAZETA DE MALLORCA, amb nota de preü. Tendrán preferéncia es manuscrits, sobre tot si son demunt plegami.

PLANS DE PALMA: n'hi ha en venda a s'imprenta d'aquesta GAZETA Cardena de Cort, 11.

DROGUERIA Y FERRETERIA
den MIQUEL BESTARD

(Plassa de sa Cortera, 2 y 4 — carré de s'Espartería, 1 y 3.)

En aquest establiment s'hi trobará la mayna de *Drogues y Productes químics* de tota casta.—*Eynes* per fusters, ferrers y demés menestrals.—Tota classe d'*estopades*, *amiantos* y demés útils per máquines de vapor.—Desincrustant marca «EXCELSIOR» únic d'admirables resultats, per no permetre gens ni mica d'incrustació a ses calderes de vapor.—Representació en aquesta provincia, de sa companyia UNIO ESPANYOLA D'ESPLOSIUS: de ses noves *CAXES REGISTRADORES*, y de sa casa WEYRAT GERMANS, horticultors y floricultors de Valencia.

CORTERA, 2-4.—ESPARTERIA, 1-3.

CASA GRANDIA

Hospedatje per Révds. Sacerdots y demés persones catòliques.—Berenar, dinar y sopar: **3 pessetes diaries**. S'hi admeten hostes permanents.—Carrer de Banys Nous, 12, segon pis, 2.ª porta.—BARCELONA.

SENYÓS Y SENYORES

CAP altre remey trobareu més segü per matá es cucs, ni tan bo de prende y que sia tan llépol per infants, com es **XAROP VERMÍFUCO** que prepara En SUREDA Y LLITERAS.

PER curá de rèl sa tossina, per tení sempre fresca sa boca, agradable s'alê, y perque es fumadó no sien perjudicats p'es tabac, no trobareu res com emprá cada día ses **PASTILLES SUREDA**.

SENSE sentí sa més petita molestia, fa desaparexe es calls y uys de poll, dexant es pèus qu'es un xalá es caminharhi, es **CALCIDIDA SUREDA**.

ES per demés dirvos, perque ja u sab tota Mallorca, que ses millós medecines, es més senzills y més complicats *aparatos*, es bragués més perfeccionats y es fins instruments de Cirugía més moderns y perfets, se troben a sa

Potecaría den SUREDA Y LLITERAS

Costa den BROSSA, n.º 9

PALMA DE MALLORCA

Pis per llogá

N'hi ha un, molt espayós, en es carré des Sindicat (Capellería) n.º 120: té un teatret amb algunes decoracions y moblatje de cadires y banes, y altres habitacions propies per posarhi taules de billar, cuyna y dormitoris.—També están per llogá uns estudis (*entresuelos*) dins s'entrada n.º 124 d'aquell carré: ténen estable per una bístia y lloc per carruatje.—Allá metex vos ne darán raó.

Vinblanc claret: Classe fina, selecta, a mitja pesseta es litro.—Unió, 53, (entre es Mercat y es Born)
LA VINYA

Perruquería. SALÓ den LLUC ARBONA: a s'antiga plassa de ses Copinyes (ara de Antoni Maura.) Higiénic y económic servey d'afeítá, fé la barba y tayá cabeys, amb maquineta o tisora.—Perruques y postissos de tota casta, a gust y comodo de cada qual.
També hi trobareu pica de banys d'aigo dolça, freda, teba o calenta, si en está ja afeytats o tosos, vos voleu fé una rabetjada per tot el cós, que vos dexará nets com una plata. Cada bany, una pesseta, amb llenzol pelut, per exugd.— ¡Benhaja sa netedat, per está una persona bona y sana!
SALÓ DEN LLUC COPINYES (Antoni Maura) n.º 14.

TARJETERS MODERNISTES.—S'en ha rebut un hermós surtit a s'imprenta den Mir.—Cadena de Cort, 11.

La Cartujilla
FÁBRICA DE CERÁMICA
Productora de tota classe d'objectes artísticos

FABRICACIÓ EN GROS DE TOUES REFRACTARIES
ALAMBINS SEGONS MODELOS
FOGANYES GRANS Y PETITES Y DE TOT PREÜ
FORNIS portátiles refractaris

aposta per panaderies, confites, barcos, fondes y cases particulars; amb sa ventatje de podé essé trasladats en mudarse de casa; de 80 centímetros a tres metros cabals de diámetro: de 40 a 400 ptes.

Si volen mesjá beccuyt o pastes de tota casta, amb un forn d'aquesta vos basta y en dos minuts tot es cuyt.

La Cartujilla
C. de Monserrat y Mazaán
A Son Espanyolet

Impr. den J. Mir.—Cadena de Cort, 11.